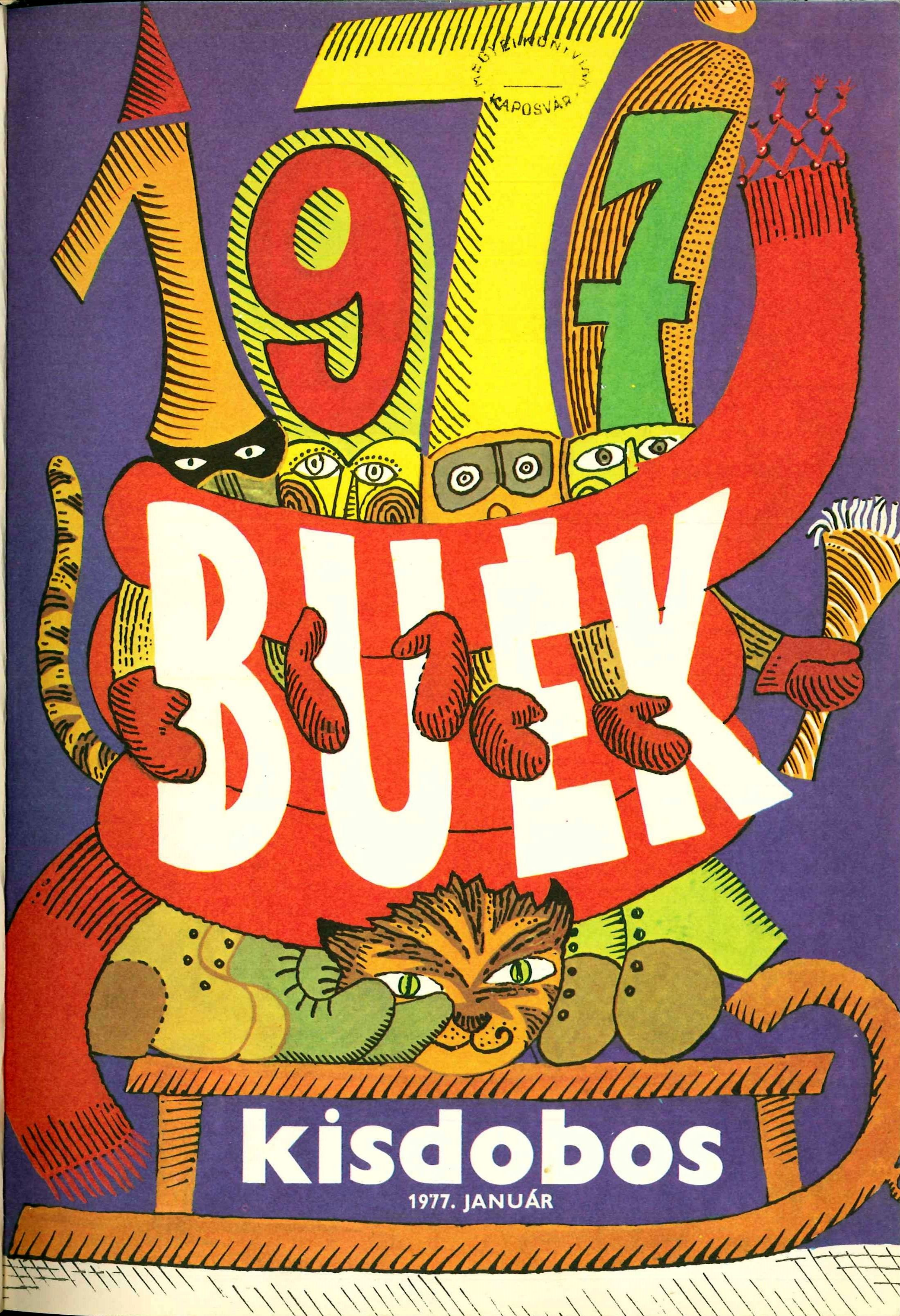

1977
BUÉK
kisdobos
1977. JANUÁR

Galambosi László

Esztendő

Csattog a lőcs. Csörömpöl a taliga.
Rózsaágak borulnak bús csacsira.
Szellő ül a nyárfa csúcsán, integet.
Tikkadoznak madárlátta levelek.

Barnacsipkés lombok mögött jár az Ősz.
Útja, akár vándoroké, sietős.
Süvegéről krizantémok hullanak.
Hegyek ölén szakadékok alszanak.

Csutaszárból ezüst kunyhót rak a Tél.
Göcsörtös a jégcsap, mint a kapanyél.
Hóvirággal, ibolyával telt szekér:
döcög már a Tavasz, lassan ideér.

Játszadozik nyárfa, inda, nádbuga.
Liliomot hintünk gyöngyös hattyúra.
Magokkal szórt etetőtál a vidék.
Kotlós alól bucskáznak a kiscsibék.

Tamási Áron

BARÁTOM, A MEDVE

Volt nekem egy barátom, Nyárádi Samu.

Mondhatnám, a körülmények tettek barátokká minket. Ugyanis egyidőben lettünk a vidéki város neves egyetemének hallgatói, s együtt is laktunk a Fiúnevelő Internátusban, közös szobában.

S szegény és pénztelen fiatalemberek voltunk mind a ketten.

Hát néhány nap alatt barátok lettünk.

Nagyon gyapjas, kerek feje volt Samunak; s termetre törzsökös. Lassan mozgott, lomhán is járt egy kicsit. Mindez nem lett volna azonban hátrányos, mert hiszen volt nekünk időnk arra, hogy lassan mozogjunk. A baj ott kezdődött, hogy Samunak az esze és a képzelete is lomhácska volt; s ott folytatódott, hogy szellemi fogyatékossága ellenére folyton okosságra tört, s nagy becsvágya volt a szemléletes beszédre. Szedett-vedett szójárásokat használt, mint például azt, hogy „süss oda", amit aztán fehérre és feketére egyaránt használt. A felhőt nyomatékosan homálynak nevezte, s valahányszor megcseppent a felhő, mindig vizesnek jellemezte az esőt. Ha pedig valahol, járásunk-kelésünk közben, egy olyan lányt pillantottunk meg, aki megnyerte az ő tetszését, rögtön odasúgta nekem:

— Esse fiú, hiszed-e!

Így történt aztán, hogy én lazítani kezdettem a barátság fonalát, sőt azon az úton voltam már, hogy meg is szakítom. Akkor azonban olyan esemény történt, ami az okosság és az iramló képzelet helyett Samunak egy váratlan erényét mutatta meg.

Nevezetesen az életrevalóság erényét.

— Hallgass ide! — mondta Samu.

— No — feleltem neki, hogy szóljak valamit.

— Tudod-e, hogy mi van a Postakertben?

Erre nem szóltam semmit, hanem vártam, hogy mi van a Postakertben.

— Cirkusz, ott van a Nagy Cirkusz! — folytatta is Samu; majd rögtön elővett két belépőjegyet, s az egyiket nekem nyújtotta.

Elsőrendű körszékre szólott a jegy, aznap estére.

— Honnéd volt erre pénzed? — kérdeztem gyanakodva.

De Samu nem felelt, hanem csak nevetett. S nevetés közben pajkosan fénylett a szeme.

Hát jó.

Amikor eljött az ideje, szépen elindultunk ketten, s bevonultunk a Nagy Cirkuszba, ahol igen alkalmas és jó helyre ültettek minket. Én mindjárt karba tettem a két kezemet, s nagy kíváncsisággal úgy várakoztam. Samu a két térdét szorongatta, majd pedig a szája is el-elhúzódott néha, hogy késedelem nélkül nevethessen, ha elkezdődnek a mutatványok. No, de nem is ment kárba az izgalom, mert hamarosan egy bohóc lépett a színre, aki úgy ugrált, mint egy kifestett óriás veréb. Aztán egy tarka kutya jött, aki tízig számolt; majd egy papagáj vőlegénynek adta ki magát, és a mátkájának szerelmes, buzdító szavakat mondott. Utána egy fiú következett, aki buggyos nadrágban kötélen sétált; majd a fiú után egy szép leány röppent a színre, aki lovaglás közben röpködött valósággal a ló hátán.

Akkor szünet következett.

De ahogy reánk szakadt a szünet, Samu rögtön felállt. Furcsa izgalom látszott rajta, a ruháját és a nagy gyapjas haját is igen igazgatta.

— Én ott benn körülnézek — mondta.

S mielőtt bővebben szólhattam volna, már el is indult. Ámulva néztem utána s egy kicsit aggodalommal is, mert bizonyosra vettem, hogy a lovagló lepkelány ejtette meg.

Vártam, hogy visszajönne, de nem jött.

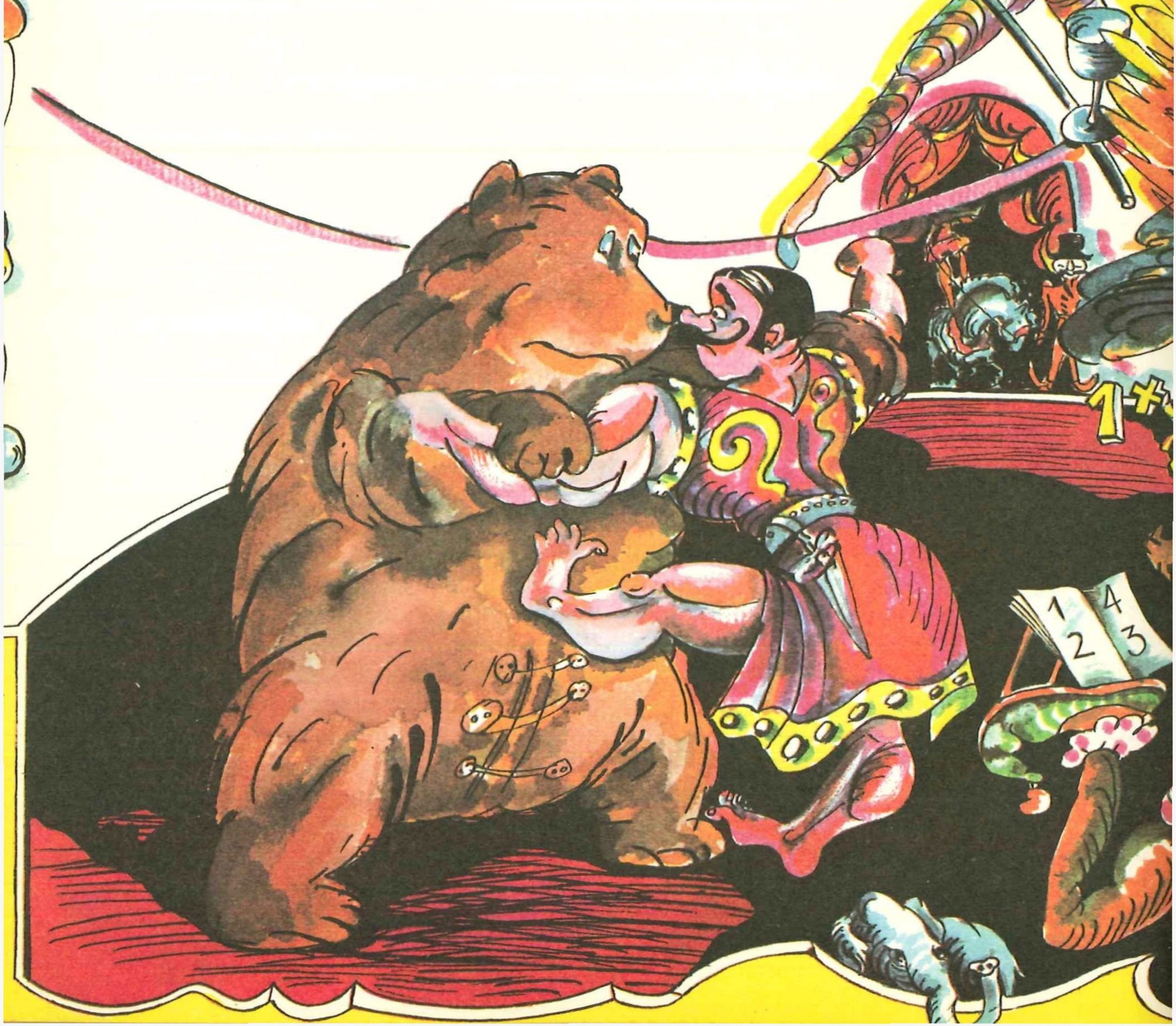
Aztán felejteni is kezdettem már a várakozást, olyan bolondos mutatványok következtek. Amikor pedig az óriási medvét is megpillantottam, akit láncon eresztettek ki a színre, akkor már

eszembe sem jutott Samu. Lomhán jött a medve, rettentő erő felhőiben. Lassan hullámzott ott a színen, majd egy nagy piros szőnyegen megállt, mert a lánc nem engedte tovább. S ahogy megállott az a medve, a színfalak mögül kihirdette egy hang, hogy a tisztelt közönség most vakmerő dolgot fog látni, mert a Nagy Cirkusz legnagyobb erejű embere meg fog a medvével küzdeni. S miközben szólott a gerjesztő hang, már meg is jelent egy marcona ember, akinek meggyszínű zubbonya volt. Egészen a combjáig ért a zubbonya, de a nagy domború mellén erősen feszült, s a derekán, egy széles bőrszíjúval, le is volt szorítva. S ott pedig, a bőrszíjon, végső szükség esetére fényes tőr fityegett.

Nagy volt az izgalom.

A két öklömmel a két térdemet nyomtam én is, amikor megkezdődött a küzdelem. Ámbár nagy ravaszsággal kezdődött, mert a marcona ember csak simogatta a medvét, mintha nem is akarna semmi rosszat. De ahogy hízelegve simogatta, egyszerre és nagy hirtelen megragadta a

medvét, hogy ledöntse a földre. Hanem abban a pillantásban úgy mellen taszította őt a medve, hogy a marcona ember hanyatt esett menten. S meg is dühödött nagyon a medve, mert morogva két lábra állott, és hevülten feszítette a láncot. Hanem hát a marcona ember sem volt ijedős, mert hamar a talpára ugrott, és megragadta vadul a medve derekát.

Feszülten néztük a viadalt.

Csörgött a lánc, a medve morgott, és szaporán topogott, a marcona ember pedig feszült istenesen és nyögött nagyokat. Egyszer a medve hajlott a föld felé, mintha már-már kidöntötte volna őt a vitéz ember; máskor pedig a marcona roggyant nagyokat.

— Szorítsd! — kiáltotta valaki.

Meg-megmorajlott az egész cirkusz, mint az áradat a gát előtt; majd egyszerre egy bődülés hallatszott, mintha átszakadt volna a gát. S abban a pillanatban a medve úgy földhöz teremtette a zubbonyos embert, hogy egészen elterült a

piros szőnyegen. A csend megfeszült, de hiába vártuk, hogy felugorjék az ember, mert a medve fölötte volt keményen.

Így múlt el legalább két perc.

No hát, gondoltuk elcsüggedve, mégis a medve győzött. Akkor pedig megbukik a cirkusz! Szent Zebedeus, vajon mi történhetett?! Mert bizonyos, hogy történt valami, mert a lánc megcsördült, hogy behúzzák a medvét. De abban a percben, mintha hirtelen csoda történt volna, nagy hirtelen a talpára pattant a zubbonyos ember, s mire a szemünket elpillantottuk volna, már maga alá is gyűrte a medvét, aki tátott szájjal és elnyújtott szusszanásokkal megadta magát.

Mind felugrottunk, s úgy tapsoltunk a vitéz zubbonyosnak.

Ezzel az örömmel aztán vége is lett az előadásnak; s ahogy kifelé menet apadni kezdett bennem az izgalom, csak akkor jutott Samu eszembe.

Gondoltam, várok valameddig, hátha előkerülne valahonnét. S ahogy ott álldogáltam künn a cirkusz előtt, hát csakugyan előbukkant egyszer.

— Amíg élsz, bánhatod — mondtam neki.

— Mit?

— Hát a medvét.

Samu nem folytatta a szót, hanem megindultunk. Bánkódás helyett fütyürészve jött mellettem; majd azt indítványozta, hogy egy pohár borra menjünk be valahova.

— De nincs pénz, ember! — szóltam rá.

— Gyere csak! — mondta.

Hát jól van, bementünk egy kocsmába, s ott megittunk egy fél liter bort. De valami történt Samuval, ismét kért egy felet.

— Hát mit csinált a medve? — kérdezte akkor.

— Lenyomta volt a zubbonyost — mondtam.

Samu hátradőlt a széken, nagy elégültséggel reám nevetett, és így szólt: — Muszáj volt.

— Lenyomni?

— Igen — mondta Samu —, mert nem akarta megadni a húsz forintot. Ugyanis maga a tulajdonos volt a zubbonyos ember. De addig nem is eresztettem fel a szőnyegről, amíg tizenötről húszra nem emelte nekem a medvedíjat.

Hát erre én vetettem meg a hátamat a széken, nagy ámulatomban.

— Te voltál a medve?!

— Én.

Büszkén és boldogan mosolygott Samu, aki még tíz napig volt medve, minden áldott este. Akkor azonban felszedte a sátorfát a cirkusz, s azt bizony jól tette, mert az én barátom olyan igazságosan játszotta a medvét, hogy karácsonykor már a mézre is könnyen rászokott volna.

Fecske Csaba

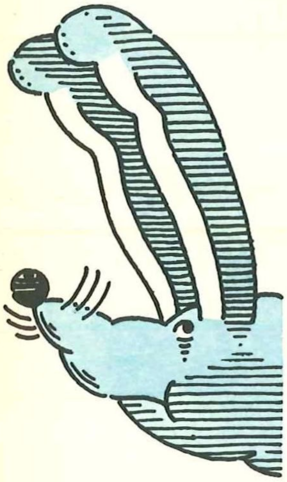
Tél az erdőn

Hóka, havas erdőn
Szél rúgtat a lejtőn
Bundás bokor csak úgy táncol
Zúzmara szól csengőn

Fejsze fákat gallyaz
Fű porhótól hamvas
Puska elől, farkas elől
Azon fut a szarvas

Csend üli a bércet
Lassú hó pihézget
Dombháton a lebukó Nap
Mint hatalmas vércsepp

Kiss Dénes

Kocogó-vacogó

Megpatkoltan
kocog a fagy,
csengve-pengve
beüget.

Az időnek
foga is van,
orrot harap
és fület.

Simon Lajos

Löff, löff...

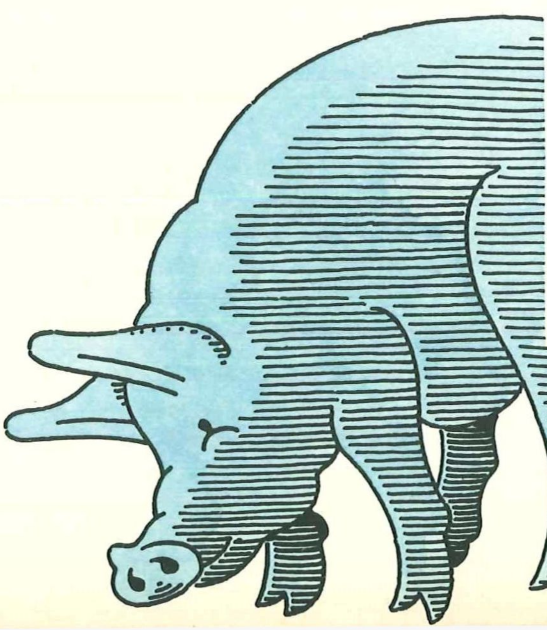
Zsuzsámmal vendégségben jártunk,
látott ő millió csodát:
pipit, lillét, mérges kakast és
egy igazi anyakocát.

A kert végén a gyepen turkált
éppen a jó malac-mama,
s mellette futkosott ujizva
kilenc egyforma malaca.

A malac-mama szorgalmas volt,
oly elmélyülten dolgozott,
csak néha-néha mondta: röff, röff,
gyertek ide, ti huncutok!

Zsuzsám szeme kerekre tágult,
szájára nevetés szaladt,
- Hallod, hallod, azt mondta: löff, löff -
s ujizott, mint a kismalac.

Később az udvar gyönge gyepjén
maga is négykézlábra állt:
- gyejeide, no gyeje, löff, löff! -
csalogatta a kiscicát.

Nagy Katalin

Mini mese

Sokszor járok író-olvasó találkozóra, mindig elmegyek, amikor hívnak. Egyszer hiányoztam csak, akkor is „igazoltan". Lázas lettem, nem mehettem, pedig nagyon szeretem a Győr megyei kis könyvtárakat. Úgy készültem hozzájuk, mintha hazamennék. Azóta is, ha arra járok, nyomban eszembe jut az elmaradt találkozó.

Valahogy másképpen tudom én Magyarország földrajzát, mint ahogy az iskolában tanultam. Ha olyan város, falu nevét hallom, ahol író-olvasó találkozón jártam, nem a földrajzi helyzete, nevezetessége jut eszembe először, hanem az ottani gyerekek. Parádsasváron egyre azt kérdezgették, megtörtént-e, amit írok, vagy kitalálom? Él-e a könyvem főszereplője valahol, mert ők ismernek egy kislányt, az éppen olyan... Szentesen ajánlkoztak a gyerekek: írjunk együtt könyvet! Ők elmesélik azt a rengeteg érdekes dolgot, ami velük történik, én csak megfogalmazom, és kész! Tatabányán rajzzal vártak: a könyvem szereplőit örökítették meg, úgy, ahogy az ő képzeletükben élt, és az teljesen megegyezett az én elképzelésemmel. Nagykátán észrevettük, hogy tulajdonképpen a község nevét viselem, ékezethibával. Rákoshegyen nehéz leckét kaptam: azt tessék megírni, milyennek kell lennünk, hogy szeressenek bennünket az emberek...

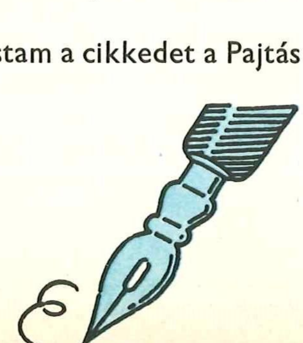
És csaknem mindenhol megkérdik: hogyan zajlott le életemben a legeslegelső író-olvasó találkozó?

Hát... eléggé szabálytalanul.

Jó régen történt. Tanítottam és csapatvezető voltam egy budapesti iskolában. Valami apró eseményt írtam le a Pajtás újságba, már nem is emlékszem mit, de a mi csapatunkkal történt a dolog, az biztos. Ennek megfelelően többes szám első személyben fogalmaztam, és aláírtam szép szabályosan a nevemet és az iskolánk címét. Ez így való.

Alighogy megjelent a Pajtás újság, benne a mi kis igaz történetünk, kapok ám egy levelet. Ez állt benne: (Szóról-szóra idézem, itt van előttem a levél, őrzöm azóta is!)

„Kedves Katalin! Olvastam a cikkedet a Pajtás újságban. Te nagyon ügyes kislány lehetsz, hogy ilyen jól tudsz fogalmazni. Írd meg légy szíves, hány éves vagy, és melyik osztályba jársz. Én hetedikbe járok, és tizenhárom éves leszek. Ha te is akarod, legyünk barátnők. Szeretettel: Ilonka."

Nyomban válaszoltam.

„Kedves Ilonka! Levelednek nagyon megörültem. Szívesen leszek a barátnőd. Én valamennyi osztályba járok, mert tanítónő vagyok, és húszéves. De szerintem ez nem akadály, lehetünk barátok! Szeretettel: Nagy Katalin."

Postafordultával megérkezett az újabb levél. „Kedves Katalin! Leveledet megkaptam. Sajnos te nekem nem lehetsz barátnőm, mert ahhoz kicsit öreg vagy, legfeljebb a nénikém. Szeretettel: Ilonka."

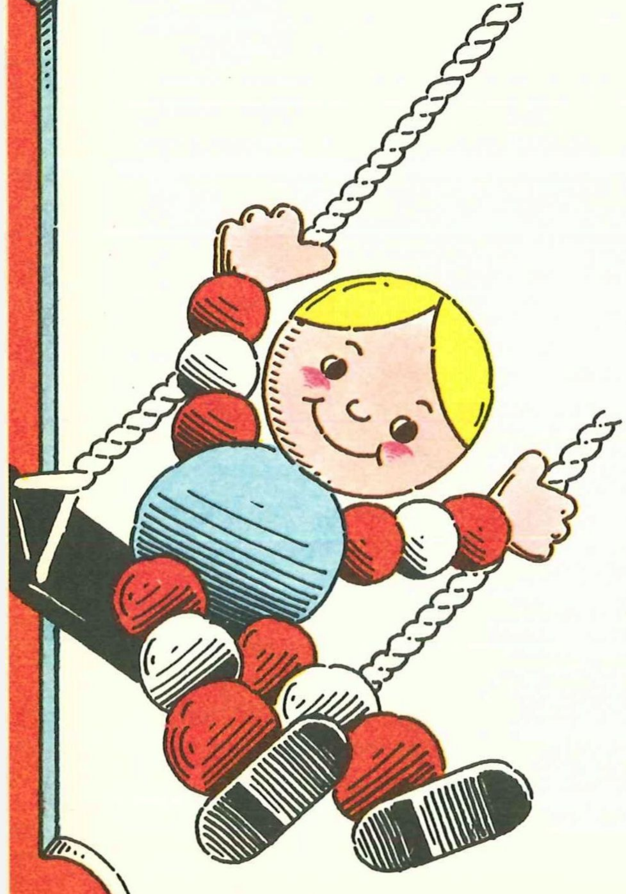
Én ezt a levélváltást tekintem az első találkozónak, mert először írtam életemben, és először válaszolt valaki, aki olvasta.

Azt már csak utóiratként jegyzem meg, hogy ezek után Ilonkával nagy levelezésbe bonyolódtunk. Véget se ért azóta. Most már ő is öreg, annyira, hogy van egy kisdobos-kislánya. Gondolom, elmesélte már neki az első író-olvasó találkozót, barátságunk történetét.

NDK — a Német Demokratikus Köztársaság magyar nyelvű rövidítése.
A szocializmust építő köztársaság születésnapja 1949. október 7.
Fővárosa: Berlin.
Nevezetes városai még Drezda, Lipcse, Karl-Marx Stadt, tengeri kikötője Rostock.
Az ország lakóinak száma 17 millió.
Közületek bizonyára sokan jártak már ebben a szép országban.
Örülnénk, ha látogatásotokról, nyaralásról, üdülésről, vagy táborozásról rajzos beszámolót küldenétek szerkesztőségünknek.
A legsikerültebbeket továbbítjuk testvérlapunknak, az ABC Zeitung szerkesztőségének.

Die ABC-Zeitung

Die ABC Zeitung — azt jelenti magyarul, hogy az ABC újság. Ez a neve az NDK-ban élő kisdobosok lapjának. Havonta jelenik meg — akárcsak a KISDOBOS. Berlinben készíti a szerkesztőség. Riporterek, írók, és gyermektudósítók írják, művészek rajzolják. Két kedves és állandó figurájukkal — Rollival és Flitzivel — már találkoztatok lapunkban; kivágós mellékletünkön két esztendővel ezelőtt szerepeltek. Schnapp kutyával együtt mókás bonyodalmakba keverednek, ellátogatnak különböző helyekre, és leveleznek a gyerekekkel. A német kisdobosokat „Jungpionier"-nek, ifjú úttörőnek nevezik, és kék nyakkendőt viselnek. Tíz pontjuk van, olyan, mint a kisdobosok hat pontja. Két nagy táboruk van az úttörőknek, ahol alkalmanként kisdobosok is táboroznak. Ez a kettő: a Werbelinsee, és a Wuhlheide. Olyan, mint minékünk Csillebérc és Zánka. Most pedig következzenek azok a mesék, amelyeket az ABC újság néktek küldött!

Mese az öreganyóról, aki Világszépe volt

Írta Ingeborg Feustel

Hol volt, hol nem volt, valahol a hegyek alján élt egy csodálatosan szépséges leányzó. Annyira szép volt, hogy kedvéért a szél leült az almafák tetejére, onnan nézegette, gyönyörködött benne. Még a halak is mosolyogtak — ami nem kis dolog —, ha arcát vagy kezét megmosta a patakban.

Történt egyszer, hogy a Tavasz átsuhant a hegyek alján. Tömérdek sok munkája volt: palántázott, rétet locsolt, fészket épített, és persze arra is ügyelt, hogy a kicsi húsvéti nyuszik bele ne pottyanjanak a patakba. Meglátta a Tavasz a szépségesen szép leányzót és kérlelni kezdte:

— Segíts kérlek! Annyi a munkám, hogy alvásra sem jut időm! És mindennek pontosan kell történnie, nem várhat semmi sem!

A világszép leány a rét közepén ült, és aranyhaját fésülte. Neheztelt a Tavaszra, amiért nem az ő szépségét dicséri. Csuda nagy sértődöttségében kapta magát, otthagyta, és meglátogatta a Nyarat.

— Itt vagyok, köszönöm, hogy eljöttél — mondta a Nyár, és arrébb hajtotta szelíden a nap elől az egyik felhőbárányt. Így még jobban csillogott a lány szépsége. De a Nyár sem nézhette sokáig, mert érlelni kellett a gabonát, pirosítani a cseresznyét, jércékké növeszteni a kiscsirkéket. Ráadásul nagymosást, vagyis nyári esőt vártak!

No, meg is sértődött a világszép leány. Elment tovább, az Őszhöz. Az fél napon át csak nézte, bámulta a szépséget. De fél nap múltán észbe kapott, s hívta, segítsen, hisz majd megszakad a munkában ő is, akár a testvérei. Krumpliszedés, kukoricatörés, mind rá várt. Ráadásul a madarak útrakeléséért is ő volt a felelős!

Ment is a leányzó sértődötten tovább a Télhez. Az úgy csodálta, s annyira a kedvébe járt, hogy lába alá jégtükröt fagyasztott, a fákra meg parányi jégcsapokat aggatott. Ezekben százszorosan, ezerszeresen tükröződött a világszép leányzó arca. De a Télnek is akadt munkája bőven; elegyengette a hóbundát a szántóföldeken, hogy alatta aludjon a jövő évi kenyérnek való. Jeget borított rá, nehogy megfázzon. No, a világszép leányzónak elege lett a Télből! Haragudott most már rá is, miért nem inkább néki hízeleg, és őt csodálja.

Egyik faluból a másikba vándorolt, városról városra járt. De bizony senki sem csodálta egy óránál tovább! Az emberek tettek-vettek, igyekeztek. A gyerekek iskolába siettek, délután tanultak. A villamosok, meg vonatok pontosan indultak, az emberek munkába mentek reggel korán, este igyekeztek hazafelé. Megcsodálták nem mondom a leányzót, de csupán néhány percig — aztán siettek tovább. Meg is sértődött érte!

Elment a hegyek aljára, kis patak mentére, oda, ahol az hatalmas tóvá nőtt. Naphosszat állt a partján, és nézegette magát, aranyhaját fésülgette, bársony bőrét mosogatta. Egyszer előbukkant a tóból a harcsa. Mondja néki a leányzó, látott-e már ilyen szépet, mint amilyen ő?

— Hol az uszonyod? — kérdezte a harcsa. — Ha nincs, akkor hogyan úszol? Hát a harcsabajuszod hol hagytad? Mert nékem csak az a szép, akinek, mint nékem, ilyen van! — azzal lebukott a tó fenekére.

Bosszankodott egy darabig a világszép leányzó, aztán elhatározta, hogy bizony a tó felé sem megy többé! Nem is ment. Teltek-múltak az évek. Egyszer arra járt egy lovasember, amerre a szépséges szép leány lakott. Előjött a házikójából, és köszöntötte az embert.

— Szép tőled, hogy eljöttél! Megengedem, hogy megcsodálj! Tudhatod, hogy száz esztendeje én vagyok a legszebb a világon!

Az ember megsimogatta a haját, és kedvesen így szólt:

— Tréfálsz anyókám! Igaz, ezüstszínű a hajad, és az arcod akár az érett alma, meglehet, a legszebb öreganyó vagy valóban!

No, alighogy az elment, világszépe megnézte magát a tavacska vizében, és sírni kezdett. Hová lett a szépsége, büszkesége? Most már csak a földet nézte, és csendesen sírdogált. Aztán — mivel tavasz volt — a vállára hullott az almafa virága. No, ha hullott, jól tette, mert világszépnek eszébe jutott valami. Felásta a háza körül a kiskertet. Bokrokat, cserjéket, gyümölcsfákat ültetett, öntözgette, gondozgatta azokat. Nem nézett a víztükörbe — ideje sem volt rá, mindig akadt tennivalója. Az emberek meg egyre többen jártak arrafelé. Csodálták a szép gyümölcsfákat, termésüket. És barátságosan elbeszélgettek a hajdani világszépével. Dicsérték a keze munkáját. Híres lett a kertje, híresebb, mint amilyen ő maga valaha is volt. És egyszer, amint hamvas barackkal kínált meg egy kisgyereket, az így szólt hozzá:

— A barackod a legjobb a világon! Te pedig a legeslegszebb vagy!

Az ezüstfejű óriás

Vége a téli vakációnak. Az autóbusz vidáman himbálja Tinát. Viszi haza Kleinpfüffelbe. A gondolatai azonban Berlinben maradnak. A legfelejthetetlenebb emléke az, hogy Tina beleszeretett egy óriásba. Ennek az óriásnak ezüstfeje van, háromszázhatvanöt méter magas, acélból és betonból való, no meg üvegből. Nem szükséges nagy fantázia, minden német gyerek kapásból nevetne: de hisz Tina a berlini tévétoronyért rajong! Lássuk csak, milyen is ez valójában? Érdemes-e a rajongásra?

Négy esztendőn át épült, és 1969. október 7-re, az NDK 20. születésnapjára készült el. Csodálatos lift repítette Tinát látogatásakor a magasba. Hat métert kúszott ez egy másodperc alatt, 203 méter magasig vitte fel őket és a többi látogatót. Itt beültek a Tele-Kaféba, vagyis a tévépresszóba. Csokis tortát ettek, és más egyéb finomságot. Közben forgott a torony, akár a mesebeli kacsalábon forgó kastély. Egy kerek óra kellett ahhoz, hogy körbeforduljon. Ülve, karosszékből csodálták a kilátást.

Berlin gyönyörű innen a magasból! A Marx—Engels tér olyan a köveivel akár egy sakktábla. Szív alakú mini-nyugszék erdő hívogat az egyik áruház tetején. Amott a Tanítók Házán a „haskötőnek" nevezett dombormű dísze látszik. Távolabb a Spree folyó egyik ága, és utak, utak gépkocsiknak, gyorsvasutaknak.

A vakációnak vége. Tina busza megérkezik. A pajtásai körbefogják: — Mit hoztál, mit hoztál? — kérdezgetik. Mire Tina nevet:

— Az ezüstfejű óriás üdvözletét!

Osztályunk legjobb úszója
Michael Kluge, 10 éves rajza

A tábla előtt állok
Petau Westphal, 7 éves

Robi és az óriás

Robi összerúgta a port a barátaival! Leült a fűbe, és bosszankodott.

— Ha nékem egy igazi barátom lenne! Olyan, aki erős, akit mindenki irigyelne tőlem! Akivel dicsekedhetnék! Hogy pukkadnának a többiek!

Lehajtotta a fejét, és a pitypang szirmát tépegette.

Hirtelen hatalmas ujjat pillantott meg az orra előtt. Az ujjhoz láb is tartozott. Méghozzá milyen hatalmas! A nyaka megfájdult, mire megállapította, hogy bizony, óriás áll előtte!

— Kívánságodra megjelentem! — mosolygott az óriás, és a kezét nyújtotta. De nem ment a kézfogás. Robi keze ugyanis az öt ujjával együtt akkora volt, mint az óriás kisujjának a körme!

— Mi lesz? — kérdezte az Óriás, és leült a fűre.

A közelben kisebb földlökéseket észleltek a földrengést jelző intézetben...

— Menjünk pecázni! — javasolta Robi.

— Jó, amúgy is szomjas vagyok! — örvendezett az Óriás. Azzal elindultak a Locsipocsi tóhoz. Amint odaértek, az Óriás három közepes nagyságú korttyal kiitta a tavat...

Robi türelme fogytán volt már.

— Hogy akarsz pecázni, ha kiiszod a tavat? — dorgálta új barátját. Az lehajtotta a fejét, és szégyenkezett. Robi megsajnálta.

— Jól van, nem bánom, akkor focizzunk!

Az iskola focipályáján ott voltak Robi félórával ezelőtti barátai. Azok, akikkel összeveszett. Meglátták az Óriást, és rekordot döntve rohantak hazáig.

— Menj a kapuhoz — dirigálta Robi az Óriást erős hangon, hátha meghallják amazok —, most én kapura lövök!

Az Óriás a kapu elé állt — és természetesen eltakarta azt, érthető, hiszen sokszorosan sokszor nagyobb volt minden idők legisdelegnagyobb focikapujánál!

— Így nem lesz jó — vélte Robi —, cseréljünk helyet!

Az Óriás a labdába rúgott. A labda repült. Először a gólyafészek szállt vele, majd a kultúrház amúgysem különösen szép dísztornyocskája. Kishíja, hogy a hidroglóbusz is vele ment, de irányt váltott a labda. Két faluval odébb esett bele a libaúsztatóba.

— Akármihez kezdünk, semmire sem jutok veled! — mérgelődött Robi. Kikotort két savanyúcukrot a zsebéből. Az Óriás prüszkölt, és a cukrok héthatárra repültek.

— Az a baj — magyarázta az Óriás —, hogy a gondolatod annyira gyorsan kellett mesebeli utasításra teljesítenem, hogy nem ebédeltem és éhes vagyok.

Sóhajtott. Ez felért egy kisebb szélviharral. — Ugye, megkínálsz?

Robi természetesnek találta ezt és elindultak hazafelé. Az Óriás nem győzte kerülgetni a gépkocsikat, teherautókat, erőgépeket.

— Csiklandós a talpam — motyogta —, nem szívesen lépnék rájuk véletlenül sem!

Robi kolbászt vett elő, meg szép, kerek kilós kenyeret. Az Óriás odakint várt, mivel nem fért a házba, semmiképp sem. A kolbászt és a kenyeret két ujja közé csippentette.

— Kiskoromban édesanyám ilyen katonákat vágott — mondta, és már el is nyelte az egészet. — De ugye — kérdezte reménykedve — kapok vacsorát?

Robi elkeseredett.

— Tudod, az a baj — mondta bánatosan —, hogy mi nem illünk egymáshoz!

— Gondoltam mindjárt! — mondta az Óriás bánatosan. — Pedig olyan jól meglennék veled, ha nem lennék annyira éhes! Megyek és azonnal eszem egy óriásvacsorát!

Azzal biccentett és átgyalogolt a Locsipocsi tó menti szép dombocskákon. A Locsipocsi tó közben újra megtelt vízzel. A parton ott ültek azok, akikkel Robi összeveszett.

— Pecázzunk — mondta Robi röviden, és odaült melléjük.

Die ABC-Zeitung

Joó Katalin fordításai

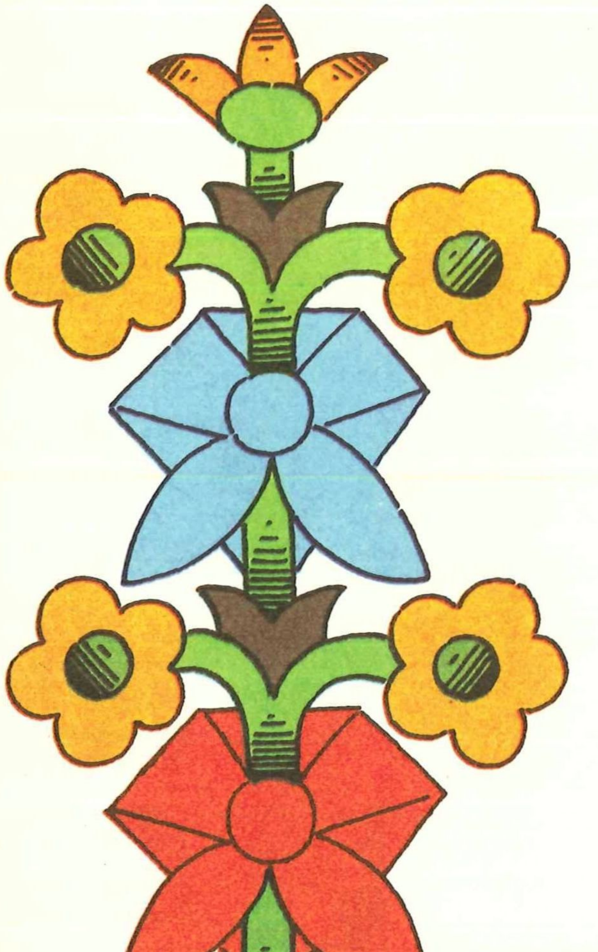
Vida Győző rajzai

Lovász József

akiről nevét a salgótarjáni 3616. számú úttörőcsapat kapta, Pásztón született, hatgyermekes családban, 1908 tavaszán. Az elemi iskola elvégzése után gyermekmunkásként a salgótarjáni bányában dolgozott. Az illegális KMP (Kommunisták Magyarországi Pártja) salgótarjáni ifjúsági csoportjában 1925-ben, alig tizenhét évesen vállalt először megbízatást. Kommunista feliratokat festett, röpcédulákat terjesztett, és segített a Vörös Segély gyűjtési akcióiban. 1930 tavaszán letartóztatták, súlyosan bántalmazták, és a budapesti, Mosonyi utcai toloncházba szállították. Itt Lovász Józsefet csaknem halálra kínozták. Rabkórházba került, majd elbocsátották. Ismét Salgótarjánban dolgozott. A következő letartóztatás elől, súlyos betegen a Szovjetunióba menekült. Moszkvában azonnal kórházba került, de az életét már nem tudták megmenteni.

Ravatalánál 1932-ben ifjúmunkások álltak díszőrséget. Bokányi Dezső, a Tanácsköztársaság egykori népbiztosa mondott beszédet.

Nevét Nógrád megyében utcák, intézmények viselik. Pásztói szülőházán emléktábla hirdeti tetteit. A 3616. számú Lovász József Úttörőcsapat tagjaitól — már mást kíván az idő: azt azonban évről évre bizonyítaniuk kell, hogy csapatuk névadója nem hiába halt meg meggyőződéséért alig huszonnégy évesen. És ők bizonyítják. Életkorukhoz, erejükhöz mérten, tettekkel.

A legkisebbek

beszélnek először, akiknek első igazi élményük az avatás volt.

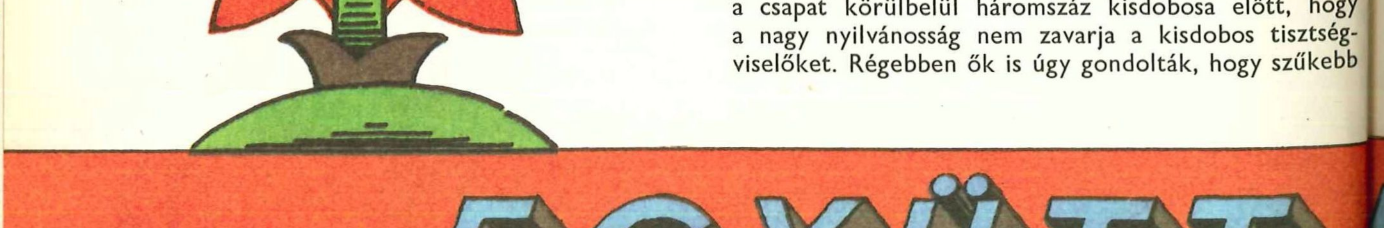
— Kié leszek? — kérdezte a kisdobosnyakkendő az elsősök faliújságján. Aki nem értett nyakkendőül, el is olvashatta a kék kendő alatt a felírást. Izgalmas hetek, hónapok teltek el, mire a gyerekek felelhettek a kérdésre. Előbb az iskolaköpenyre erősíthető jelöltségi nyakkendőt szerezték meg, aztán a betűvetés és számos egyéb tudomány bekebelezése közben észrevétlenül mind többet és többet tudtak meg a csapatról, névadójáról, a kisdoboséletről. Megtanulták a kisdobosok hat pontját. Csak ezután jött az avatás. A kisdobosnyakkendőt valamennyien felköthették. Most már csak egyetlen jelölt akad az osztályban, Pannika, a baba, aki még annak idején a kisdobosegyenruhát mutatta be a pajtásoknak.

Sándor Istvánné csapatvezető, a népszerű Éva néni nemrég még kisdobosvezető volt, s ezért a csapat kisdobosairól különösen sok a mondanivalója.

— Öt éve önálló

kisdobostanács

dolgozik nálunk, mivel miénk a város legnagyobb úttörőcsapata — kezdte mindjárt az elején, és arról is hamar meggyőzött, hogy ez a tanács tényleg dolgozik. Havonta egyszer tartanak megbeszélést, mégpedig arról, hogy meddig jutottak az előző hónap óta, és mi a teendőjük legközelebb. Számontartják és értékelik a próbakövetelmények teljesítését és egyéb tettek elvégzését. A jutalmakat, dicséreteket, figyelmeztetéseket is nyilvánosan kapják meg az őrsök és rajok. Megbizonyosodott a csapat körülbelül háromszáz kisdobosa előtt, hogy a nagy nyilvánosság nem zavarja a kisdobos tisztségviselőket. Régebben ők is úgy gondolták, hogy szűkebb

baráti, őrsi közösségben könnyebb kifejezni a gondolatokat. Eleinte ez valóban könnyebb, később viszont nemcsak zavartalanul, de hallatlan élvezettel mondanak véleményt bárki füle hallatára.

Máris sorol a tettekből néhányat.

A kisdobosok legelső közös ténykedése az évnyitó ünnepségen az elsősök köszöntése és megajándékozása. Az idén — mivel minden buzgalom a csapatotthon megteremtésére kellett — nem saját készítésű ajándékkal lepték meg a kicsiket. De azért, amikor a kisdobosok bátorítóan kézen fogták az elsősöket, és megmutatták iskolájukat, minden új iskolásnak jutott egy-egy kis színesceruza készlet.

A csapatotthon

egyébként, még most sincs kész egészen. Ebben is hasonlít az igazi otthonra, ahol mindig akad barkácsolni való, ahová folyton kell valami apróság, új szín, hogy szebbé, kényelmesebbé, meghittebbé váljék.

— Már tavaly is, amikor még sehol sem tartottunk, valósággal reklámja, hirdetője volt az Együtt—egymásért! mozgalomnak — emlékezik a csapatvezető. Az épületet a város ajándékozta. A Nógrád megyei Építőipari Vállalat kommunista műszakokban újította fel a helyiségeket. A vállalat KISZ-szervezete szoros kapcsolatban áll az iskolával. Virágtartókkal, térelválasztókkal lepte meg a csapatot. A berendezkedésben a napközis úttörők segédkeztek. A csapatfal pedig teljes egészében a kisdobosok munkája. De készítettek a kicsik klubsarkot, és ki tudja még, hányféle apróságot. Az otthont a csapatparlament tanácskozásán avatták fel.

Ahogy az úttörő rajok segítik a kisdobosokat, úgy adják vissza ők a gondoskodást a város 1-es számú óvodájának.

Az Együtt—egymásért mozgalom új akciója a kisdobos rajok között az

„egy csoport, egy raj"

jelszóval indult. Sok apró örömöt szereztek már a kisdobosok az óvodásoknak a Télapó és a fenyőünnep meglepetésein, ajándékain kívül is. Egy napon, nemrég, elvitték az óvoda babakészletét a teljes ruhatárral együtt. Két nap múlva tisztaságtól fénylő babamosollyal, divatos frizurákkal, vasalt ruhában sorakozott az óvoda polcain a babasereg. Életükben sem varrtak ennyi gombot, feslést és patentot, nem öntöttek ki egymás után annyi mosdóvizet, mint akkor, a két nap alatt a negyedikesek. Máskor az óvoda udvarát tették rendbe. Még meg is nyugtatták az óvó néniket, hogy nem volt túl nehéz, ugyanis udvarrendezésben már szereztek némi gyakorlatot. Az iskola előkertjét mindig a négy egésznapos osztály kisdobos rajai gondozzák. A vállalat is számít rájuk. Építők napján, öregek napján, névadó ünnepségeken ők adnak műsort. Viszonzásként egyetlen iskolai rendezvény sem zajlik le a vállalat kiszesei, szocialista brigádjainak képviselői nélkül.

— Az október emlékezetes hónap marad mindenképp — lapozgat a csapatnaplóban Éva néni. Parlament, csapatotthon-avatás és Világtakarékossági hét! A Lovász József úttörőcsapatban ez utóbbi is nagy esemény. A legtakarékosabb pajtást októberben, márciusban és áprilisban jutalmazza meg a csapat. Ugrókötelet, labdát nyerhet. A bélyegzővel ellátott dicséret is jól mutat az őrsi naplóban. Októberben indult meg az Ügyesség-bátorság akció, rengeteg nevetéssel. Közben két raj nagy komolyan készült a november 7-i ünnepély műsorára.

A csapat decemberben ünnepelte

Salgótarján felszabadulását.

Az iskolai fenyőünnepélyen idén is együtt emlékeztek felszabadítóikra. Az elsősök meggyújtották a „jóság fényei"-t. Tablókon látható, mi történt Salgótarjánban 1944 karácsonyán, amikor a fények égő házakból, kigyulladt tankokból, robbanások nyomán törtek elő, és nem a jóság szelíd fényei voltak.

Télen a szomszédos úttörőház kisdobosklubját, a művelődési központ bábelőadásait és a megyei könyvtárt is gyakrabban látogatják a pajtások.

Felsorolhatatlan, mi mindent végeztek együtt eddig, és mi vár még a kisdobosokra. Csak nagyon okos időbeosztással győzik ők is. Mindenütt ott vagyunk, de mindig mások képviselnek bennünket — árulja el a megoldást a csapatvezető.

Akár a forgószínpad

szereplői, kínálja magát a hasonlat, de erről egyből az igazi színpad és a Ki mit tud ötlik fel előttünk. (Színpados teremben próbálnak a gyerekek.) A Ki mit tud még mindig a legnépszerűbb verseny. Most kezdődik, előbb a rajok között, aztán a csapatban. A három legjobb a városi Ki mit tud-on is versenyezhet.

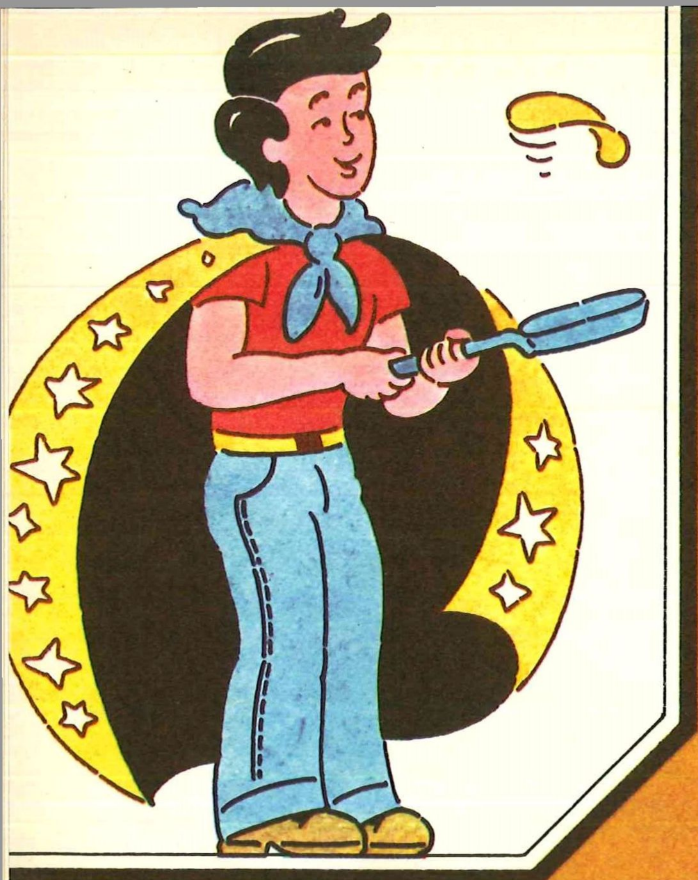
— Nálunk a tanulmányi versenyeknek is hagyományuk van. A legjobb munkákból kiállítást rendezünk.

Magam is láttam. De azt is látom, hogy a nagy és mégnagyobb erőpróbák között, bizony elkel a pihenő. A téli szünidő nem hosszú ugyan, de a Tarjánt övező jószívű hegyek hátán igazi a kikapcsolódás. Különösen, ha jó vastag hóbunda borítja azokat!

A szél most is dallamot dajkál: „Kiskendőmnek három sarka..." Valamelyik őrsi búvóhelyről jöhet.

Józsa Teréz

EGYMÁSÉRT!

A pelerines királykisasszony

Á, a lányok mind hülyék — legyintett Karesz a farsangi teadélutánon, amikor ez a kérdés szóba került.

— Mind — bólogattak a Krizsán fivérek, a két szeplős, vöröshajú iker, és bánatosan felhajtották maradék málnájukat.

— Márti, az a macskafarkos — folytatta Karesz utánozva feje fölött a kislány kackiás két varkocsát, de úgy, hogy bárki szamárfülnek is vélhette azt. — Szóval, azt mondta Karolának: — s ezt is utánozta elvékonyított hangon. — „Nem is tudod, mi az a pelerin!" „De tudom, bee!" mondta erre Karola. „No, mi?" „Valami."

— Hát nem tiszta dilisek? — zárta a történetet, és mi hátradőlve a székeken, nagyot nevettünk erre.

Ami igaz, az igaz, meg kellett volna védenem Mártit. Mert ő nem hülye. Dehát Karesz olyan határozottan állította, hogy igazán nem mondhattam ellent.

Márti királykisasszony ezalatt dacosan toppantott felséges lábával piros cipellőjében.

— Nem, ez sem kell, ennek kajla a füle, vörös a haja és szeplős... El vele!

Az ajtónállók erre Karesz herceget engedték a trónterembe.

— Ki vagy te, s mit tudsz? — fordult hozzá a királykisasszony türelmetlenül.

— Felséges királykisasszony, vetek három cigánykereket, két ujjal füttyentek, s tele van a zsebem rágógumi-papírral.

— Fel is út, le is út, Karesz herceg, én öt cigánykereket tudok, furulyázom a kisdoboszenekarban, és ki nem állhatom a rágógumit. Szolgák, vigyétek!

Estére már egészen elszomorodott a királykisasszony, hogy nem akad néki tetsző kérőre. Ekkor sonfordáltam én be az ajtón.

— Hát te mit tudsz legényke? — nézett rám könnyei között.

— Megvidítlak, énekszóval, ha szomorú vagy, táncba hívlak, ha táncra van kedved, és levegőben fordítom meg a sülő palacsintát.

— Igen? És lekvárral vagy túróval kened meg?

— Málnalekvárral, felséges királykisasszony!

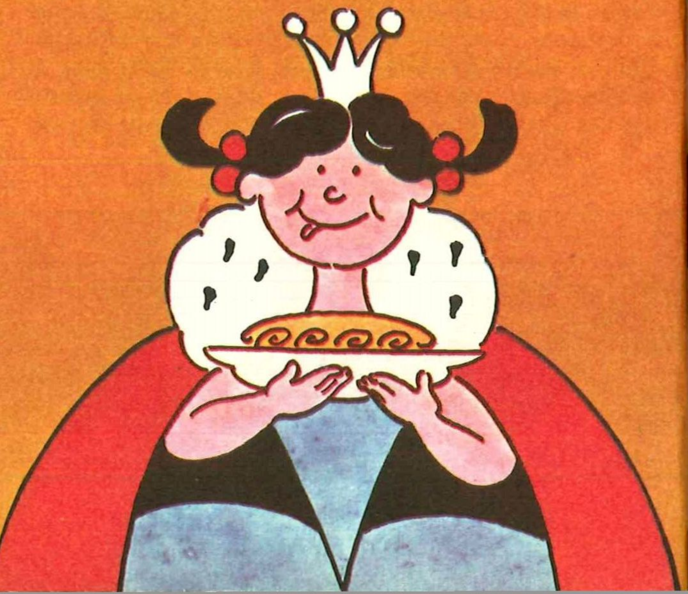
— Málnalekvárral? Hisz az a kedvencem! Vitéz János, én a tied, te az enyém, ásó, kapa s a nagyharang válasszon el minket egymástól.

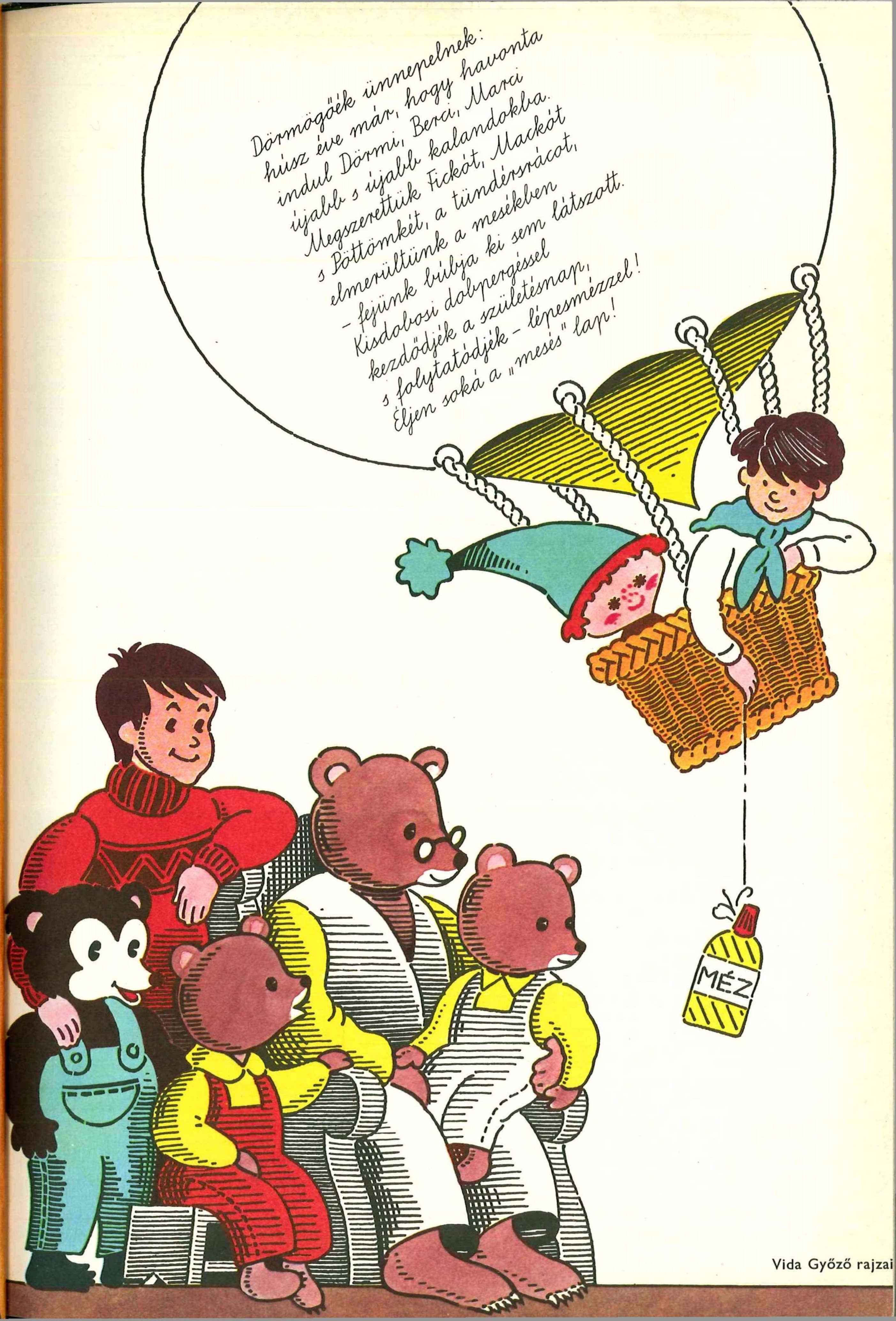
Megöleltük, megcsókoltuk egymást, és olyan lagzit csaptunk, hogy még a kutyák is palacsintát ettek, málnalekvárral. A Márti királykisasszony három pár cipellőt szaggatott el a táncolásban.

Még ma is mulatunk, ha Olga néni véget nem vet a táncnak.

— Elég a táncból gyerekek, megfáztok még, ha kimelegedtek. Most szellemi vetélkedő következik...

Vitéz Jancsi mesebeli kisdobos

Vida Győző rajzai

Dobra verjük

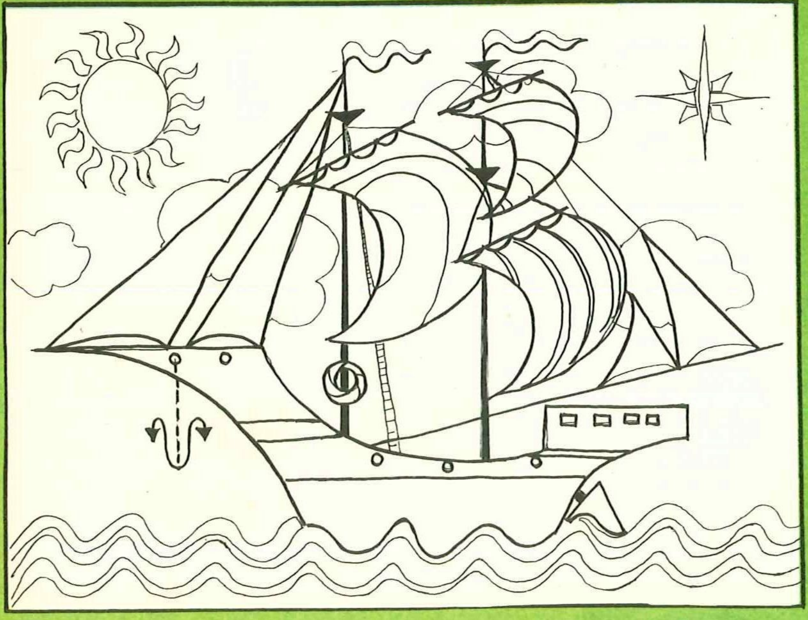
A csapatfalon láttuk. A győri Móra Ferenc Általános Iskola nagytermének csapatfalán terrakotta Móra-portré állít emléket az iskola névadójának. Fügh Rezsőnek, a Győri Tanítóképző Főiskola docensének műve, egy sorozat negyedik darabja. (A művész Coménius, Gárdonyi Géza és Apáczai Csere János portréja után készítette.) A portré megszületésében része van a főiskola és az általános iskola évek óta tartó hasznos és szoros kapcsolatának is.

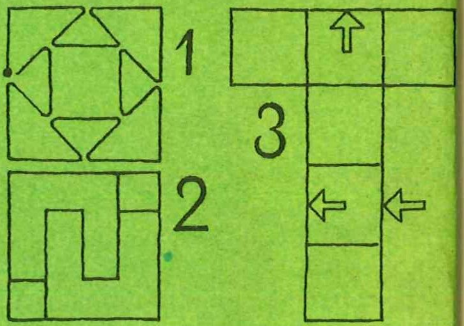
Értő közönséget a színházaknak! A szekszárdi Babits Mihály művelődési központ az idei tanévben a színházi előadások helyszínén a gyerekeknek feladatlapokat oszt szét. A lapok kitöltésével a kisdobosok részt vehetnek a „Művészet vándorútján" elnevezésű úttörő-kulturális programban. A feladatok megoldása közben elkészített pályamunkákból a tanév végén kiállítást rendeznek a Babits Mihály művelődési központban.

A kisdobosok is segítettek. Ősszel hulladékgyűjtési akciót hirdettek a Kelet-magyarországi MÉH vállalat szocialista brigádjai és KISZ-alapszervezetei. Segítettek a debreceni 383. számú Bocskai István Úttörőcsapat kisdobosai és úttörői. Hulladékgyűjtő versenyt rendeztek a rajok között. A kapukban, lépcsőházakban felhívásokat ragasztottak ki. A Dózsa György úti és a Ságvári Általános Iskola pajtásai végig járták a lakásokat, hogy összegyűjtsék a még hasznosítható anyagokat. Jórészt a gyerekeknek köszönhető az akció sikere: csaknem hat tonna vas, 22 tonna papír, 930 kilogramm textil- és 725 kiló fémhulladák vándorolt az átvevőhelyekre. Gratulálunk!

A városért. Nagy öröm érte az idei úttörőévben a keszthelyi 25. számú Csány László úttörőcsapatot: megkapták a Keszthely városért emlékérmet és díszoklevelet. Örömükkel együtt a csapat kisdobosai és úttörői azt is elújságolták, mivel érdemelték meg ezt a kitüntetést: „Óvjuk szép, virágos parkjainkat. Télen etetjük hasznos madarainkat, s ha szükséges, városunkért szívesen vállalunk mindenféle társadalmi munkát..."

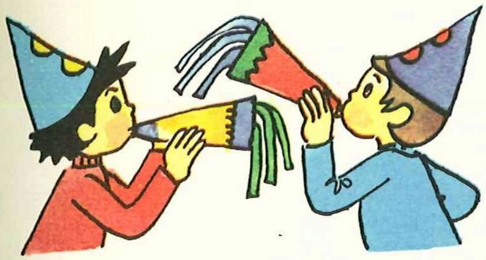
A szeptember, október és november havi rejtvények helyes megfejtése:
Szeptember: Gyufaszámtan: X—VI = IV; IX—IV = V. Keresztrejtvény: Ifjúsági mozgalom. Mi a nevünk: Jancsi és Juliska. Rajzold meg egy vonallal: 1. rajz. Összerakó: 2. rajz.
Október: Töltögető: A 10 decisből 4 dl-t leveszünk, marad benne 6 dl; a 8 decis üveget tele töltjük (2 deci), a maradék 2 decit az üres harmadik üvegbe öntjük. A tele üvegből leöntünk a 4 decis bögrével, marad 6 deci, hozzáöntjük a harmadik üvegben levő 2 decihez. Mi a nevük: Jóska, Mátyás. Gyufaszámtan: 17—7 = 7. Keresztrejtvény: szüret, szöllő.
November: Nagy család: 6. Keresztrejtvény: Közeleg a tél. Ködös idő. Gyufarejtvény: 3. rajz. Képrejtvény: Aurora Cirkáló. Gyertyafény: Az első gyertya 60 percig, a második 120 percig, a harmadik gyertya 20 percig, összesen 200 percig világítanak.

E havi mellékletünk: A vitorlás mozaik játék. A négyzet-lapocskákat gondosan, pontosan vágjátok ki. Ez fontos, nehogy az összeállítandó képből egy csíknyi is hiányozzon! Ha ez sikerült, ragasszátok fel kartonlapra, csinos színfoltja lesz tanulósarkotoknak.
A vitorlás itt közölt kicsinyített mása segít benneteket a kép összeállításában.

Szia, Coffi! Képzeld, együtt szilvesztereztem Pocakkal! A szüleink elmentek vendégségbe, és mi ketten otthon maradtunk. Pocak hozott két bohóc-sapkát és két papírtrombitát. Mindjárt ki is próbáltuk őket. Az enyém szólt erősebben. NEM IGAZ, MERT AZ ENYÉM! POCAK.

Aztán megvacsoráztunk. Pocak jól teleette magát. NEM IGAZ! CSAK EGY SZENDVICSET ETTEM! POCAK.

Igen, de az az egy 7 emeletes volt! Utána bekapcsoltuk a tévét és sokat nevettünk a műsoron. AKKOR MIÉRT ALUDTÁL EL KÖZBEN? POCAK. Azért aludtam el, mert már nagyon álmos voltam, és sehogyse akart éjfél lenni.

Fogtam hát az órát, és 10-ről 12-re forgattam. ÉN MEG ÜNNEPÉLYESEN TIZENKETTŐT KONGATTAM. POCAK.

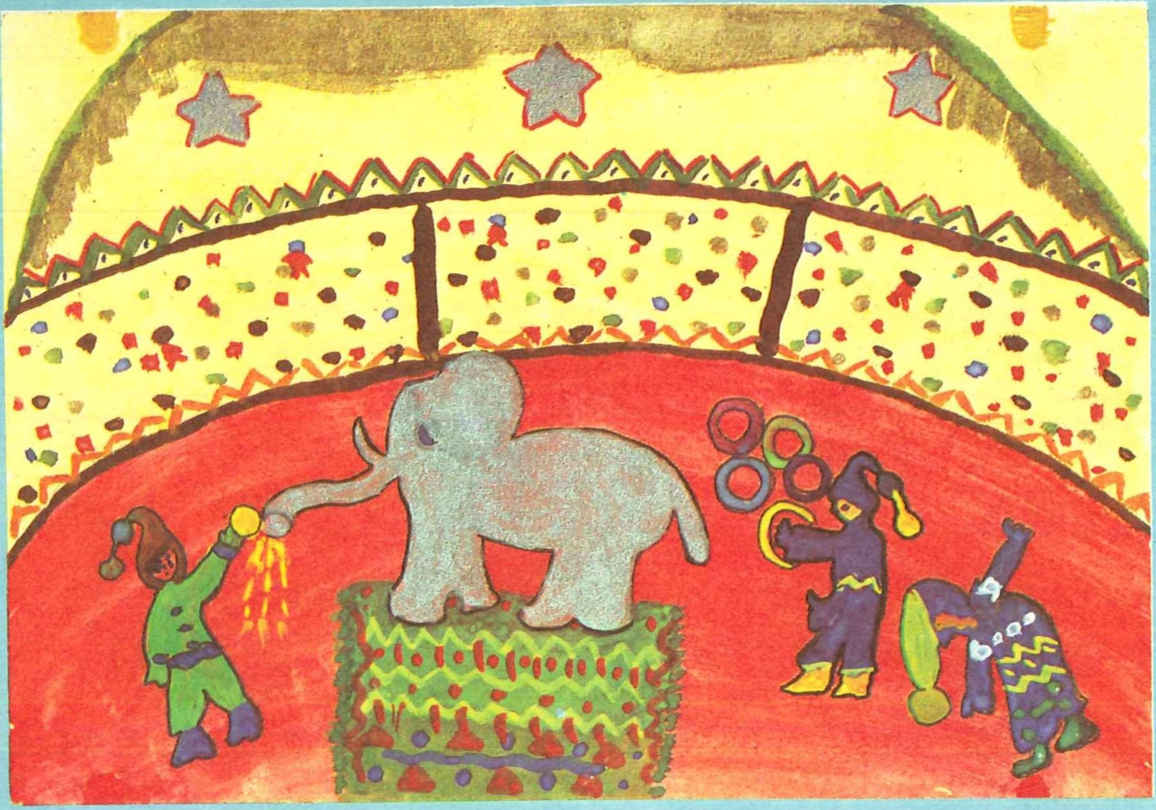
Kinyitottunk egy üveg jaffát és koccintottunk. Boldog Újévet kívántunk egymásnak.

ÉS NEKED IS, COFFI! POCAK. Rövid párnacsata után hosszú alvással kezdtük az 1977-es évet. BUÉK, COFFI! P + P.

Marék Veronika munkája

Fodor Éva 4. c. osztályos tanuló vízfestménye
1126 Budapest, Mártonhegyi úti általános iskola

Postafiók 100

Legkedvesebb levelem januárban. „Tisztelt Szerkesztőség! Szeretnék Űr Katával levelezni, hogy barátok legyünk és hogy a segítségét kérjem. Én hatodikos vagyok és a komorói kisdobosok őrsvezetője lettem. Szeretnék jó őrsvezető lenni. És ahogy az Űr Katát olvasom, úgy látom, hogy ő tapasztalt kislány, mint egy tudós, úgy érti a gyerekeket. Azért remélem, tud nekem segíteni, hogy én is értsem őket. Várom a választ Szabolcs-Szatmár megyébe **Béres Erika** úttörő, 4622 Komoró, Úttörő út 4."

Persze, hogy ez a legkedvesebb levelem mostanában! Ritkán fordul elő, hogy tudósnak tartanak a barátaim. Szívesen válaszolok Erikának minden kérdésére (címem ugyanaz, mint a Kisdobos Szerkesztőségéé). Sőt a segítéshez két segítséget is hívok, ugyancsak úttörők ők is, és kisdobosok vezetői. Priskin Anita hatodikos (5600 Békéscsaba, Áchim lk. M/30.) azt írja, hogy „most fog őrsöt alapítani" és életükről rendszeresen beszámol nekem. Én meg továbbítom Erikának. Nagy Péter nyolcadikost (1027 Budapest, Mártírok útja 64/a.) leginkább a történelem érdekli, továbbá nagyon szeret gyerekekkel foglalkozni. Most őrsvezető lett a negyedikes kisdobosoknál, és Rákóczi Ferencről nevezték el az őrsöt. Így mindazt, amit Rákócziról, a kuruc-világról tud, lelkesen meséli az őrsének, azok meg lelkesen hallgatják.

Erikától, Anitától, Pétertől — de minden kisdobosokat szerető-vezető úttörőtől szívesen olvasnék olyan levelet, amelyben arról írnak, milyenek a kisdobosok?

Minden kisdobos levelét szívesen várom, akik arról írnak, milyen is a jó őrsvezető?

Ide kívánkozik föltétlenül Csokros Andrea kisdobos levele (3200 Gyöngyös, Kassai u. 24/I.). Őrsvezető helyettes az Orion őrsben. Arra a legbüszkébb, hogy ők maguk is résztvettek az őrsvezetők továbbképzésében. Mindazokat a dalokat, táncokat, játékokat, amit saját kedvükre-örömükre dalolnak, táncolnak, játszanak egész évben, időnként bemutatják azoknak az úttörőknek, akik kisdobosok vezetését vállalták. Így tanulnak kicsik a nagyoktól, nagyok a kicsiktől!

Levélvárta. Harta Ferenc kisdobos (7200 Dombovár, Népköztársaság útja 27.) 10 éves, magyarul tudó szovjet pajtás címét kéri. Örömmel közlöm vele Szabó Andreáét, Kárpátukrajna, 294000 Uzsgorod, ul. Engelsa 31/18, Szovjetunió.

Szívesen teszek eleget Keszegh Marianna, 4. osztályos, csehszlovákiai pionír kérésének, közlöm a címét, hogy levelező pajtást találjon. 92901 Dunajsko Streda, Zitnoostrovska ulica 19. Külön felhívom rá Nagy Pál Mónika figyelmét (2800 Tatabánya, Szabadkai út 2.), aki külföldön élő, magyarul tudó kislány címét kérte.

Szabó Anna negyedikes kisdobos (2800 Tatabánya, Batthyány út 13/B, V.) hasonló korú kislányok levelét várja. Horváth Gabriella (1053 Budapest, Eötvös Loránd u. 10.) olyan barátot keres, aki a könyveknek is barátja. Müller Mónika negyedikes kisdobos (7342 Mágocs, Széchenyi út 14.) gyors választ ígér mindenkinek, akitől levelet kap.

Borsi Edit (4087 Hajdúdorog, Mátyás krt. 25.) elégedett: sok levelet kapott, sokra válaszolt, amelyikre nem tudott, odaadta barátnőinek a címet, hogy ne csalódjon senki sem. Megdicsérem érte!

Űr Kata

Labdi Magdi

Piros az arcocskám,
és piros a labdácskám,
amivel esténként labdázok,
amivel esténként játszadozok.

Végül abba szoktam hagyni,
mint sokszor mindenki,
de egyszercsak eltűnt a labdácskám,
amivel labdázgatok,
amivel játszadozok.

A tatár

Ugorj, ugorj húgom,
hipp-hopp, hilihó-hahó!
Ugorj húgom a vízbe, beléje,
de ne várj,
mert fejeden a tatár.
Siess, hipp-hopp,
mert lő a tatár!

Szentes József, Kossuth Lajos Nevelőotthon

Esti fények

Világít az országúton két gyönyörű lámpa,
olyan gyönyörű és ékes a lángja!
De egyszercsak: bumm! kialszik a lámpa,
nem világít többé a gyönyörű lángja.

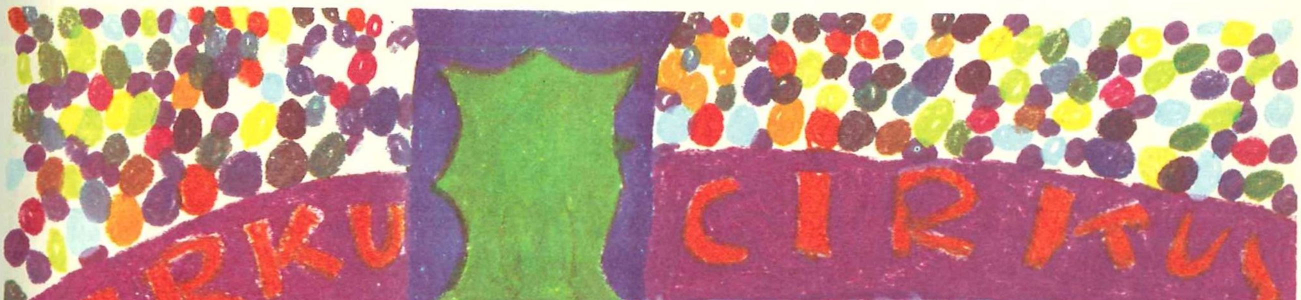
Arra megy egy leányka,
meglátja a lámpa,
kérlelve-kéri: kisleányka!
Utoljára világított a gyönyörű lámpa,
és soha többé fel nem lobbant a gyönyörű lángja.

Horvát Csaba, Kossuth Lajos Nevelőotthon

A hal

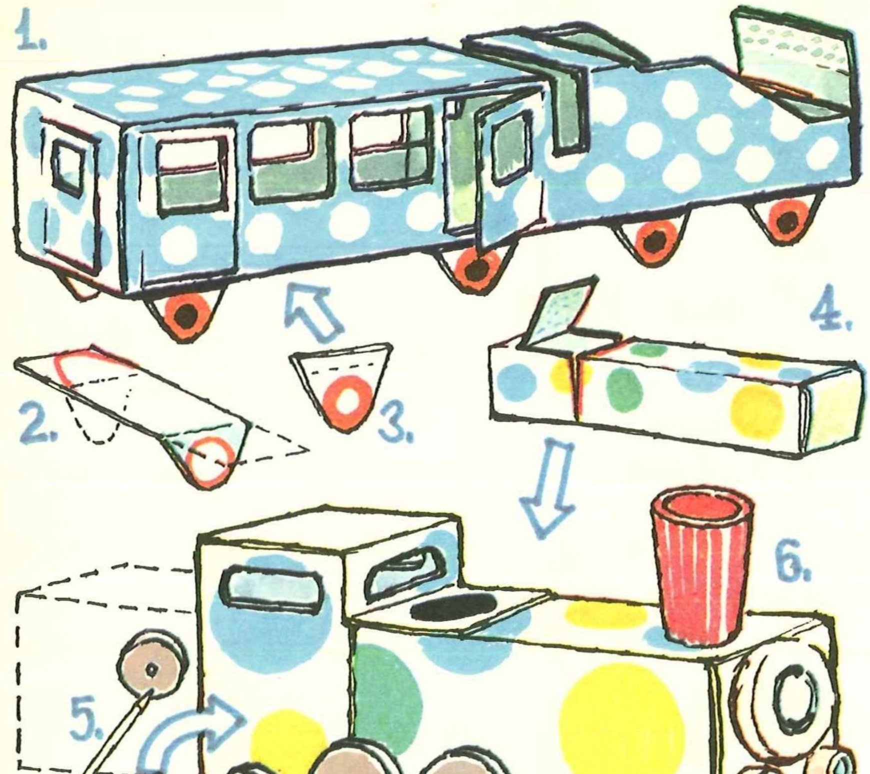
Úszok-úszkálok,
ez az én tisztességem.
És az én eledelem
tengeri csiga és rák.
Átúszom a Dunát, Tiszát, Tengert,
mindennap egy-egy métert.

Siklós József, Kossuth Lajos Nevelőotthon

Varga Ágnes 4. oszt. tanuló rajza, 1111 Budapest, Egri József általános iskola

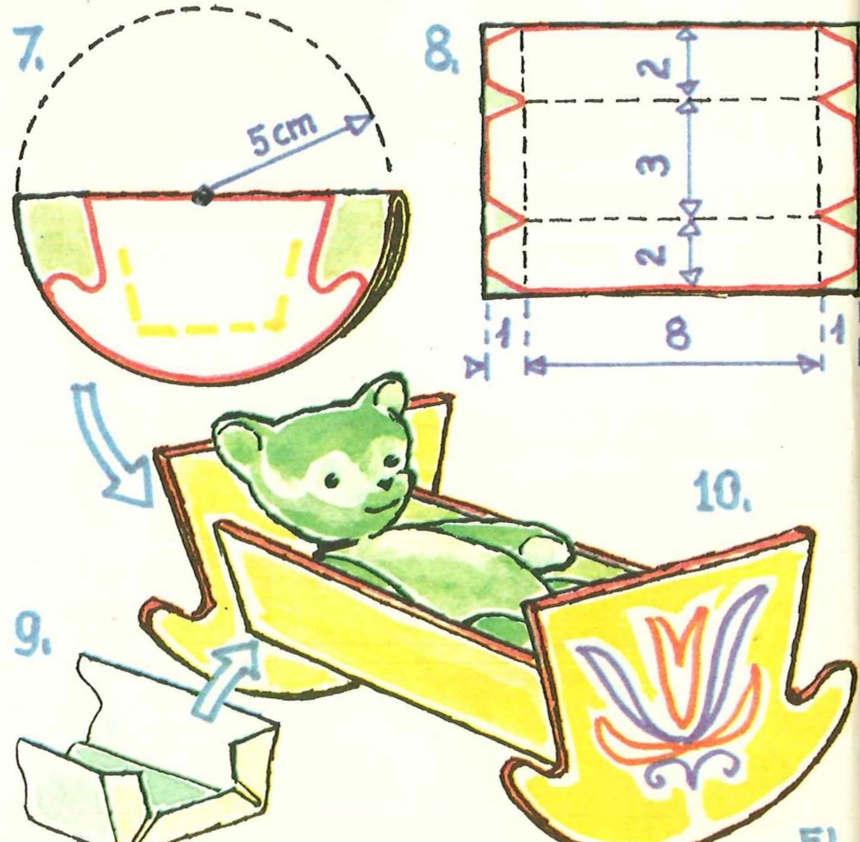
Ferkai Loránt: Dobozból vonat, kartonból bölcső

Hosszú formájú dobozokból — rajzunkon babakrémest és habfürdőst látsz — különféle járművet készíthetsz. Példánk most a vonat legyen. A dobozvégek leragasztása és az előrajzolás után vágj a dobozon ajtókat, ablakokat (1.) a személyvonati kocsikra. Teherkocsinak felül vágj nyílást, s már kész is a felső része. A rajzon egy kivágott réssel elválasztott szeneskocsi látható. A kerekeket (páronként) kartoncsíkra rajzold, s alulról ragaszd a kocsihoz (2.), vagy egyenként (3.), s oldalt ragaszd fel.

A mozdony vezetőfülkéjét a doboz végéből alakítsd ki (4.), kellő bevagdosással. A felhajlított és felragasztott fülkén vágj ablakokat. A kerekeket az előbb leírt módon vagy parafakorongokból, vagy pálcikatengelyre szúrt korongokból készítsd (5.). A kémény felragasztott mosószeres kupak (6.).

Bababölcsőt is csinálhatsz felül kivágott dobozból, amelynek végeire karton-félköröket ragasztasz. Rajzunkon más megoldást látsz, ez sokkal szebb. Rajzolj körzővel a kartonra kört, sugara 5 cm (7.). Hajtsd a körlapot felébe, s rajzold rá, majd vágd ki a bölcső véglapjait, kettő kell belőle. Filctoll-vonalakkal vagy festéssel díszítheted is. A bölcső „teknőjét" 10 cm hosszú, 7 cm széles téglalapból hajtogasd meg, de előzőleg a 8. rajzon látható beosztást rajzold rá, pontosan kimérve, vonalzóval húzva. A széleken látható ragasztónyelveket úgy hajlítsd be, ahogy a 9. rajzon látod. A felragasztás helye a véglap alsó széléhez közel legyen, kb. másfél centiméternyire, hogy a bölcsőbe tett baba minél mélyebbre kerüljön, így biztosan nem fog kiborulni ringatás közben. Az adott méreteket veheted nagyobbra is.

Rejtvényiskola

Sok olvasónk panaszkodott, hogy szeretne rejtvényt fejteni, de nem tudja, hogyan kezdjen hozzá. Rejtvényiskolánk bemutatja a leggyakoribb rejtvényfajtákat, készítésüket, megfejtésüket. Most a képrejtvényekről lesz szó.

Vannak szavaink, főleg összetett szavak, amelyek könnyen ábrázolhatók képekkel. A „levélhordó" szó két szóból áll: levél és hordó. Bár semmi köze sincs a falevélhez és a boroshordóhoz, ha ezeket rajzoljuk egymás mellé, máris kész a képrejtvény, és összeolvasva levélhordó-t kapunk (1). Ugyanígy készülhet rejtvény pl. a „sarokház" szóra (2).

Vannak nem összetett szavak is, amelyeket más szavakra bonthatunk. A „tükör" két része tű és kör. Igaz, a tü-vel baj van, mert ha varrótűt rajzolunk, azt hosszú ű-vel kellene olvasni. A tű mellett jelezhetjük, hogy vesszők helyett pontokat kell tenni. A rejtvény tehát ilyen lesz: (3)

Máskor a szó ugyan felbontható rövidebb szavakra, de egy két betű felesleges marad. A „szalmakalap" így bontható fel: sz-alma-kalap. Almát, kalapot tudunk rajzolni, az sz betűt pedig eléjük írjuk így: (4) Hasonlóan csináltunk rejtvényt a „hatalmas" és a „pipacs" szóból is. (5) (6)

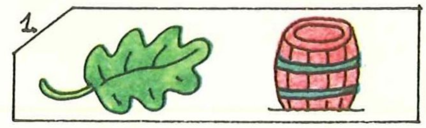
A felbontott szóból sokszor több olyan betű marad meg, amelyek önmagukban értelmetlen szót adnak, de kiegészíthetők értelmes és megrajzolható szóvá. A „kolostor"-ból az ostor rajzolható, de mi legyen a kol-lal? Kiegészíthető kolbász-szá. Ha azonban egy kolbászt és egy ostort rajzolnánk, azt kolbászostor-nak kellene olvasni, ennek nincs értelme. A rajzban a kolbászt egy vonallal elvágjuk, ami azt jelenti, hogy a szónak csak egy része szerepel. (7)

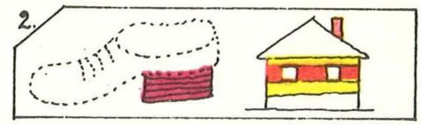
Most már láttátok, hogyan készült pár egyszerű képrejtvény. Ha a készítés módját ismeritek, a megfejtés is menni fog.

Feladatok:

1. Oldjátok meg ezt a két rejtvényt: (8) (9)

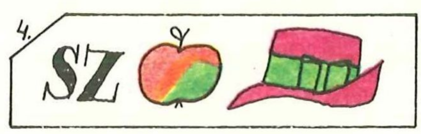
2. Készítsetek rejtvényt a „kacskaringós" és a „fogalmazás" szóra.

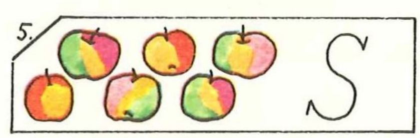

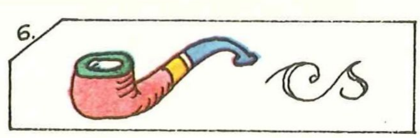

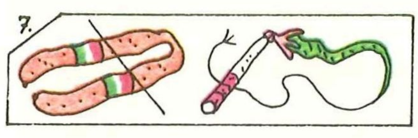

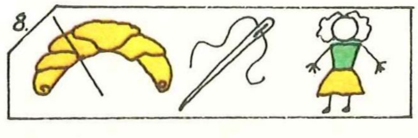

Előfordul az is, hogy a felbontott szó részeiben egy betű nem illik a helyére vagy ékezethibás. A „nagypapa" szót felbontjuk: n-agy-papa. Az n leírható, de agyat rajzolni nehéz, helyette ágyat rajzolunk és a vessző áthúzásával jelezzük, hogy á helyett a-t kell olvasni. A papát sem tudjuk egyértelműen ábrázolni, jobb ha az ismert pipát rajzoljuk, de odaírjuk, hogy i helyett a-t kell kapnunk. (10)

A rajzok valamilyen történést vagy cselekvést is kifejezhetnek. Ha egy kört székre ültetek, megfejtése: körül. (11) Az égő L betű megfejtése: elég (12). Egy ásó M betű azt jelenti: más (13). Még egy példa: (14) sír.

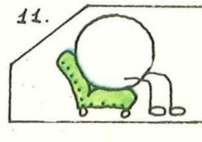
Így készült pl. Arany János képrejtvénye, amelyen hat ház, egy ülő kör, sás, kacsa, patkó és vályogtégla látható, a hat ház mellett figyelmeztetés, hogy t helyett d-t kell olvasni, megfejtése: „Hadház körül sáska csapat kóvályog."

Feladatok:

1. Oldjátok meg az alábbi rejtvényt: (15)

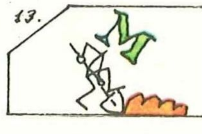
2. Készítsetek képrejtvényt a „körülbelül" és az „álarcosbál" szavakra.

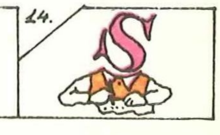

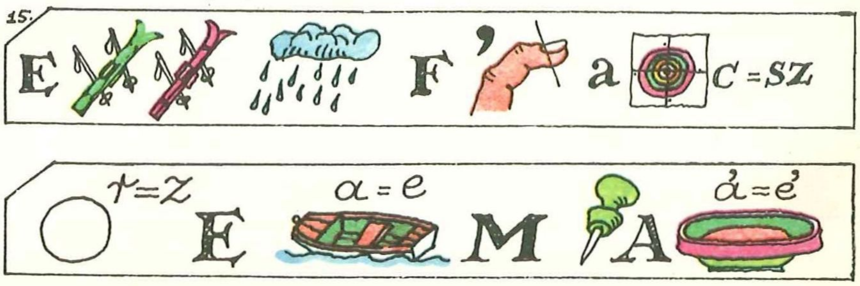

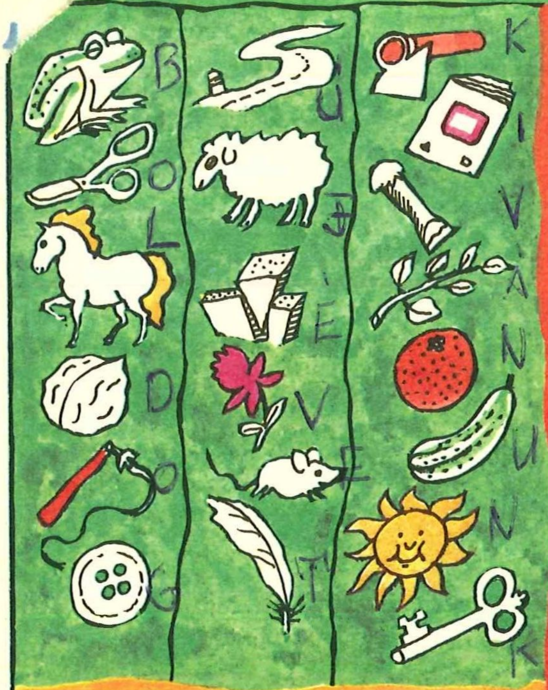

Ferk

anuári fejtörő

Őrizzétek meg és a megfejtéssel együtt küldjétek be!

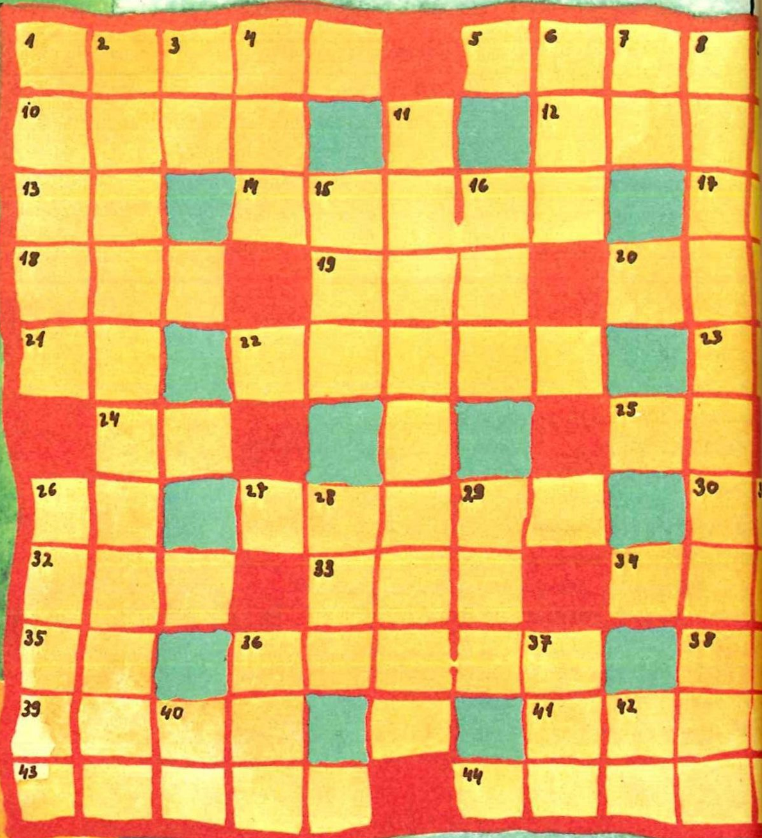
Olvasd össze a kezdőbetűket!

Ki nem messze veti ágyát fájától,
vak szemet is talál.
A tyúk úgy alussza álmát,
mint az alma esik.
Írd meg, milyen ismert közmondások
szavait kevertük össze.

Összekevert közmondások

Keresztrejtvény

Vízszintes: 1. Száraz fű. 5. Csúszó párja. 10. Lánynév. 13. Bök. 13. Mutatószó. 14. Mártás. 17. Z. V. 18. Fém. 19. Aranka becézve. 20. Homok közepe. 21. Lágy fém. 22. Egérfajta. 23. AS. 24. Építőanyag. 25. Felvigyázó. 26. Fóka fele. 27. Kísérlet. 30. Srác vége. 32. Nagy edény. 33. Énekhang. 34. Iskola becézve. 35. Személynévmás. 36. Rossz osztályzat. 38. FN. 39. Íz. 41. Nagy zacskó. 43. Hordó fajta. 44. Madár.

Függőleges: 1. Málnaszörpöt isznak vele ...szál. 2. Téli időjárás. 3. ÉT. 4. Inas vége. 6. Kártyalap. 7. SZ. 8. A téli táj díszei. 9. Egészségünket védi. 11. Téli sporteszköz. 15. ZAO. 16. A Balaton folyója. 26. Téli munka. 28. Szóvég. 29. BTE. 31. Madár. 36. Csapadék. 37. Szilárd eleje. 40. ER. 42. Sín mássalhangzói. (o, ö, ü = ó, ő, ű)

Beküldendő a függőleges 2. és 8.

Szám-rakosgató

Helyezzétek el ezeket a számokat a rácsban úgy, hogy mind a vízszintes, mind a függőleges sorokban, mind a két átló mentén 10 legyen a számok összege.

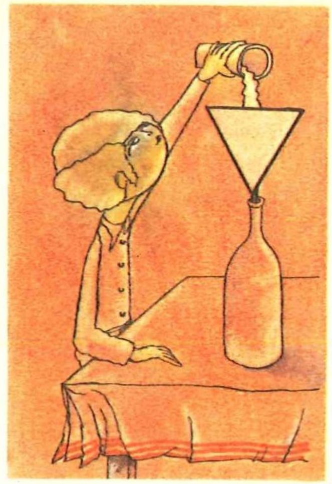
1	1	1	1
2	2	2	2
3	3	3	3
4	4	4	4

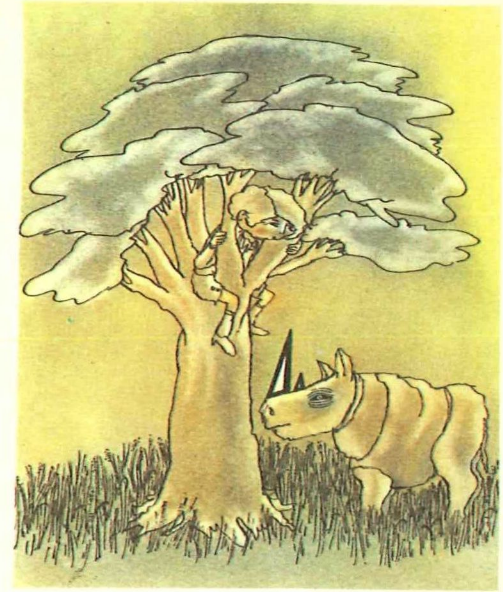

Képrejtvény

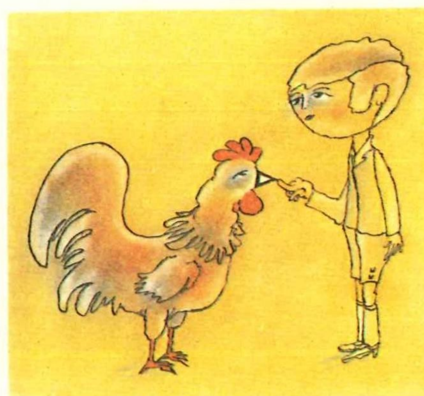

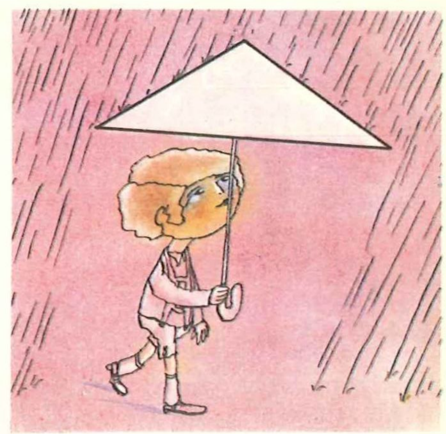

Dallos Jenő:
Tréfás mértani formák. *Háromszög*

kisdobos

A Magyar Úttörők Szövetségének gyermeklapja XXVI. évf. 1. sz.

Szerkesztő: Kelemen Sándor

Levélcím: Kisdobos szerkesztősége, 1502 Budapest, Postafiók 100. Telefon: 664-373

Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat. Felelős kiadó: Dr. Petrus György

Kiadóhivatal: 1374 Budapest VI., Révay u. 16. Telefon: 116-660. Terjeszti a Magyar Posta

Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlapirodájánál (KHI) 1900 Budapest V., József nádor tér 1. Közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámlára.

Megjelenik évenként tíz alkalommal.

Előfizetési díj 1 évre 40,— Ft, I. félévre 24,— Ft, II. félévre 16,— Ft, negyedéves előfizetés nincs.

Készült a Kossuth Nyomdában 76.1071. Felelős vezető: Monori István vezérigazgató.

INDEX: 25.442

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza

A címlap Orosz István munkája

A hátsó borítót Görög Júlia rajzolta

Ára: 4,— Ft

